

पञ्चेश्वर गाउँपालिका राजपत्र

खण्ड:-०९, संख्या:-०१, मिति:-२०८३/०६/०९

पञ्चेश्वर गाउँपालिकाद्वारा प्रकाशित

भाग- ०२

विद्यालय कर्मचारी र बाल विकास शिक्षक छनौट तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८३

कार्यपालिकाबाट स्वीकृत मिति: २०८३/०५/२६ गते

राजपत्रमा प्रकाशित मिति: २०८३/०६/०९ गते

प्रस्तावना:

पञ्चेश्वर गाउँपालिका अन्तर्गत रहेका सामुदायिक विद्यालयहरूमा प्रारम्भिक बालविकास शिक्षक, विद्यालय सहायक कर्मचारी तथा विद्यालय सहयोगी कर्मचारीको छनौट, नियुक्ति र सेवा सर्तलाई व्यवस्थित, पारदर्शी र वस्तुनिष्ठ बनाउन स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ (ज) र दफा १०२ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी पञ्चेश्वर गाउँ कार्यपालिकाले यो कार्यविधि बनाएको छ।

परिच्छेद—१: प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

- (१) यस कार्यविधिको नाम 'विद्यालय कर्मचारी र बाल विकास शिक्षक छनौट तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८३' रहेको छ।
- (२) यो कार्यविधि कार्यपालिकाबाट स्वीकृत भएको मितिदेखि लागू हुनेछ।

२. परिभाषा:

विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा:

- (क) 'गाउँपालिका' भन्नाले पञ्चेश्वर गाउँपालिका सम्झनुपर्छ।
- (ख) 'शाखा' भन्नाले गाउँपालिकाको शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखा सम्झनुपर्छ।
- (ग) 'विद्यालय' भन्नाले गाउँपालिकाभित्र सञ्चालित सामुदायिक विद्यालय सम्झनुपर्छ।
- (घ) 'विद्यालय व्यवस्थापन समिति (विव्यस)' भन्नाले प्रचलित नियमानुसार सामुदायिक विद्यालयमा गठित समिति सम्झनुपर्छ।
- (ङ) 'बालविकास शिक्षक' भन्नाले बालविकास केन्द्रमा कार्यरत सहजकर्ता/शिक्षक सम्झनुपर्छ।
- (च) 'विद्यालय कर्मचारी' भन्नाले विद्यालयमा कार्यरत विद्यालय सहायक कर्मचारी(लेखापाल) तथा विद्यालय सहयोगी कर्मचारी(विद्यालय सहयोगी) सम्झनुपर्छ।
- (छ) 'छनौट समिति' भन्नाले यस कार्यविधिको दफा ५ बमोजिम गठित समिति सम्झनुपर्छ।

परिच्छेद—२: पदपूर्ति तथा दरबन्दी स्वीकृति

३. अनुदान कोटा निर्धारण तथा स्वीकृति:

- (१) नेपाल सरकार र गाउँपालिकाको स्वीकृत मापदण्डका आधारमा विद्यालयमा बालविकास शिक्षक र विद्यालय कर्मचारीको पद सङ्ख्या निर्धारण गरिनेछ।
- (२) विव्यसले रिक्त वा नयाँ कोटामा पदपूर्तिको लागि आवश्यक कागजात सहित पालिकाको शिक्षा शाखामा माग निवेदन पेस गर्नुपर्नेछ।
- (३) पालिकाको स्वीकृत अनुमति र बजेट सुनिश्चिततापछि मात्र पदपूर्तिको प्रक्रिया अगाडि बढाइनेछ।

४. न्यूनतम शैक्षिक योग्यता र उमेरको सीमा:

क्र.सं.	पद	न्यूनतम शैक्षिक योग्यता	उमेरको सीमा
१	प्रारम्भिक बालविकास शिक्षक	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट शिक्षा विषयमा कक्षा १२ वा सो सरह उत्तीर्ण (तालिम प्राप्त र अध्यापन अनुमतिपत्र लिएको)	१८ वर्ष पूरा भई ४० वर्ष ननाघेको
२	विद्यालय सहायक कर्मचारी	मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट व्यवस्थापन/वाणिज्य विषयमा माध्यमिक शिक्षा परीक्षा (कक्षा १२) वा सो सरह उत्तीर्ण (कम्प्युटर सम्बन्धी आधारभूत ज्ञान भएको)	१८ वर्ष पूरा भई ४० वर्ष ननाघेको
३	विद्यालय सहयोगी कर्मचारी	साधारण लेखपढ गर्न जान्ने (कम्तीमा कक्षा ८ उत्तीर्ण)	१८ वर्ष पूरा भई ४० वर्ष ननाघेको
पुनश्च: उल्लेखित पदमा उमेदवार हुन अन्य सरकारी सेवा सरह नेपाली नागरिक र तोकिएका मापदण्ड पुरा गरी सरकारी सेवाका लागि योग्य हुन अनिवार्य छ।			

परिच्छेद—३: छनौट प्रणाली तथा प्रक्रिया

५. छनौट समिति:

विद्यालय कर्मचारी र बाल विकास शिक्षक छनौटका लागि निम्न अनुसारको छनौट समिति रहनेछ:

- (क) विद्यालय व्यवस्थापन समितिको अध्यक्ष वा निजले तोकेको विव्यस सदस्य — अध्यक्ष
- (ख) शिक्षा शाखा प्रमुख वा निजले तोकेको शिक्षा शाखाको प्रतिनिधि — सदस्य
- (ग) विद्यालय व्यवस्थापन समितिले तोकेको सम्बन्धित विषयको विज्ञ — सदस्य
- (घ) सम्बन्धित विद्यालयको प्रधानाध्यापक — सदस्य-सचिव

६. विज्ञापन र आवेदन:

(१) सम्बन्धित विद्यालय र गाउँपालिकाको वेबसाइट, सूचना पार्टी र सञ्चार माध्यममा कम्तीमा १५ दिनको म्याद दिई सार्वजनिक विज्ञापन प्रकाशन गरिनेछ।

(२) दरखास्त दस्तुर:

सम्बन्धित गाउँपालिका/विद्यालय व्यवस्थापन समितिको निर्णयअनुसार तोकिए बमोजिम हुनेछ।

७. परीक्षाको किसिम र अङ्क विभाजन

सम्बन्धित पदको लागि स्वीकृत पाठ्यक्रममा तोकिए बमोजिम हुनेछ।

परिच्छेद—४: नियुक्ति, सेवा सर्त तथा पारिश्रमिक

८. नियुक्ति प्रक्रिया:

(१) छनौट समितिले योग्यताक्रमका आधारमा सिफारिस गरेका मुख्य उम्मेदवारलाई विव्यसले ७ दिनभित्र नियुक्ति पत्र दिनेछ।

(२) सुरुमा ६ महिनाको परीक्षणकाल रहनेछ। कार्यसम्पादन सन्तोषजनक भएमा १ एक शैक्षिक सत्रको सम्झौता नवीकरण गरिनेछ।

९. पारिश्रमिक तथा सुविधा:

(१) विद्यालय कर्मचारी र बाल विकास शिक्षकको पारिश्रमिक तथा सुविधा नेपाल सरकार र पञ्चेश्वर गाउँपालिकाले तोके बमोजिम हुनेछ।

१०. बिदा सम्बन्धी व्यवस्था:

विद्यालय कर्मचारी र बाल विकास शिक्षकको बिदा सम्बन्धी व्यवस्था सञ्चित नहुने गरी देहाय बमोजिम हुनेछ।

- (क) पर्व बिदा र भैपरी बिदा: वर्षको १२ दिन
- (ख) बिरामी बिदा: वर्षको १२ दिन
- (ग) सुत्केरी/सुत्केरी स्याहार बिदा: नियम अनुसार
- (घ) किरिया बिदा: १५ दिन

परिच्छेद—५: आचारसंहिता, कार्यसम्पादन र सेवा मुक्ति

११. आचारसंहिता:

विद्यालय कर्मचारी र बाल विकास शिक्षकले देहाय बमोजिमका आचारसंहिता पालना गर्नुपर्ने छ।

- (क) नियमित समयमा विद्यालय उपस्थित हुनुपर्ने
- (ख) राजनीतिक क्रियाकलापमा प्रत्यक्ष संलग्न हुन नपाइने
- (ग) विद्यार्थी र सेवाग्राहीप्रति मर्यादित व्यवहार गर्नुपर्ने

१२. पदमुक्त तथा हटाउने अवस्था:

निम्न अवस्थामा विद्यालय कर्मचारी र बाल विकास शिक्षकलाई सफाइको मौका दिई सेवाबाट हटाउन सकिनेछः

- (क) लगातार १५ दिनसम्म बिना सूचना विद्यालयमा अनुपस्थित रहेमा
- (ख) कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनमा लगातार दुई पटक ५०% भन्दा कम अङ्क ल्याएमा
- (ग) नैतिक पतन देखिने फौजदारी अभियोगमा अदालतबाट दोषी ठहरिएमा
- (घ) विद्यालय वा सार्वजनिक सम्पत्ति नोक्सान गरेमा वा आर्थिक अनियमितता गरेमा

परिच्छेद—६: विविध

१३. बाधा अड्काउ फुकाउने:

- (१) यस कार्यविधिमा नसमेटिएका वा द्विविधा उत्पन्न भएका विषयहरूमा कार्यपालिकाको निर्णय अन्तिम हुनेछ।
- (२) यो कार्यविधिमा नसमेटिएका विषयहरूमा प्रचलित कानून बमोजिमका प्रावधानहरू स्वतः लागू हुनेछन्।
- (३) यो कार्यविधिमा समेटिएका विषयहरू शिक्षा ऐन, २०२८(संसोधन सहित), शिक्षा नियमावली, २०५९(संसोधन सहित), शिक्षा सेवा आयोग नियमावली, २०५७(संसोधन सहित), स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४(संसोधन सहित) र अन्य प्रचलित कानुनी प्रावधानहरूसँग बाझिएको खण्डमा बाझिएको हदसम्म स्वतः खारेज भई प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।

प्रारम्भिक बाल विकास शिक्षकको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम २०८३

गाउँ कार्यपालिकाको बैठकबाट स्वीकृत मिति : २०८३।०५।२६

लिखित परीक्षा योजना (Written Examination Scheme)

विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	प्रश्न सङ्ख्या	अङ्कभार	परीक्षा प्रणाली	समय
बस्तुगत परीक्षा	५०	२५	२५	२५x२	बस्तुगत / बहुवैकल्पिक	४५ मिनेट
विषयगत परीक्षा	५०	२०	१०	१०x५	छोटो उत्तर आउने प्रश्न	२ घण्टा

अन्तर्वार्ता: २५ अङ्क

क्र.सं.	विवरण	अङ्क	कैफियत
१	अन्तर्वार्ता	१५	अन्तर्वार्ताको अङ्क दिँदा कुनै उम्मेदवारलाई ७०% भन्दा बढी र ३५% भन्दा कम दिनुपर्ने भएमा स्पष्ट कारण खुलाउनु पर्नेछ
२	शैक्षिक योग्यता	५	शैक्षिक योग्यता वापत सेवा प्रवेशको लागि तोकिएको शैक्षिक योग्यताको प्रथम श्रेणी भए तीन र द्वितीय श्रेणी भए दुई अङ्क र सेवा प्रवेशको लागि तोकिएको शैक्षिक योग्यता भन्दा एक तह माथिल्लो शैक्षिक योग्यताको प्रथम श्रेणी भए दुई र द्वितीय श्रेणी भए एक अङ्क प्रदान गरिनेछ ।
३	अनुभव	५	अनुभव वापत प्रारम्भिक बाल विकास/आभारभूत तह कक्षा १-५ शिक्षकको रूपमा काम गरे वापत प्रत्येक वर्षको शुन्य दशमलव पाँच अङ्कका दरले बढीमा पाँच अङ्क प्रदान गरिनेछ ।
जम्मा २५ अङ्क			

द्रष्टव्य :

- बस्तुगत/बहुवैकल्पिक परीक्षाको लागि ४५ मिनेट समय निर्धारण गरिएको छ।
- बस्तुगत/बहुवैकल्पिक प्रश्नहरूको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर वापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ तर उत्तर नदिएमा अङ्क कट्टा गरिने छैन।
- यस पाठ्यक्रम अन्तर्गतका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून (ऐन, नियम) तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाइएका वा थप गरी कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।

४. बस्तुगत परीक्षा उत्तीर्ण गरेका उमेदवारहरूलाई मात्र विषयगत परीक्षामा सम्मिलित गराइने छ।
५. लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी वा दुवै हुनेछ ।
६. सम्बन्धित विषयको विषयगत परीक्षामा उत्तीर्णाङ्क ल्याउने उमेदवारले बस्तुगत परीक्षामा प्राप्त गरेको प्राप्ताङ्कको ५० प्रतिशत अङ्क जोडेर लिखित परीक्षाको नतीजा प्रकाशन गरिने छ ।
७. यो पाठ्यक्रम स्वीकृत भएको मितिदेखि लागू हुनेछ ।

खण्ड 'क'

बस्तुगत परीक्षा (Objective Test)

तह : बाल विकास

पूर्णाङ्क : ५०

उत्तीर्णाङ्क : २५

समय : ४५ मिनेट

क्र. सं.	पाठ्यक्रमको क्षेत्र	प्रश्न सङ्ख्या	अङ्क
प्रारम्भिक बालविकास शिक्षाको परिचय तथा नीतिगत व्यवस्था			
१	बालविकासको अवधारणा र महत्त्व	२	४
२	नेपालको संविधान (धारा ३१ र धारा ३९)	२	४
३	शिक्षा ऐन २०२८ (संशोधनसहित), शिक्षा नियमावली २०५९ (संशोधनसहित) र विद्यालय शिक्षाको राष्ट्रिय पाठ्यक्रम प्रारूप २०७६ मा ECD सम्बन्धी व्यवस्था	२	४
४	प्रारम्भिक बालविकास र शिक्षाको पाठ्यक्रम, २०७७ (परिमार्जन, २०८२) को परिचय, संरचना र वार्षिक कार्यघण्टा	२	४
सर्वाङ्गीण बालविकास र सक्षमता			
५	बालबालिकाको सर्वाङ्गीण विकासका पक्षहरू (शारीरिक, संवेगात्मक, सामाजिक/सांस्कृतिक/नैतिक, बौद्धिक/मानसिक, स्वास्थ्य, पोषण, सुरक्षा र सिर्जनात्मक)	१	२
६	प्रारम्भिक बाल विकास तहका तहगत सक्षमताहरू र तिनको व्यावहारिक प्रयोग (६ वटा)	१	२
७	आधारभूत सिप (३८४ घण्टा) र विषयगत सिप (१९२ घण्टा) का क्षेत्रहरू	२	४
एकिकृत सिकाइ सहजीकरण र विषय क्षेत्रहरू			
८	पूर्वभाषिक सिप, पूर्वगणितीय सिप, दृश्यकला, कार्य तरिका र सिर्जनशीलताको विकास गराउने तरिकाहरू	२	४
९	स्थानीय विषयवस्तु, बालगीत, खेल र कथाको प्रयोग (२५६ घण्टा अतिरिक्त समयको उपयोग)	१	२
बाल अनुकूल वातावरण र कक्षाकोठा व्यवस्थापन			

१०	प्रारम्भिक बालविकास केन्द्र/कक्षाकोठा व्यवस्थापन, बैठक व्यवस्थापन र सिकाइ कुनाहरूको स्थापना	२	४
११	स्वास्थ्य, पोषण, व्यक्तिगत सुरक्षा (Good touch/Bad touch, दुर्घटनाबाट बचावट) र सरसफाइ सम्बन्धी अभ्यास	२	४
१२	समावेशी शिक्षा: फरक क्षमता, भाषा र पृष्ठभूमि भएका बालबालिकाको सिकाइ सहजीकरण	१	२
सिकाइ सहजीकरण, मूल्याङ्कन र मापदण्ड			
१३	खेलमा आधारित, मनोरञ्जनात्मक र कार्यमूलक सिकाइ विधि	१	२
१४	बालबालिकाको निरन्तर मूल्याङ्कन, पोर्टफोलियो (Portfolio) निर्माण, अवलोकन फर्म र प्रगति विवरण	२	४
१५	प्रारम्भिक सिकाइ तथा विकास मापदण्ड (Early Learning and Development Standards - ELDS) को प्रयोग	१	२
१६	अभिभावक शिक्षा, समुदायको सहभागिता र स्थानीय तहसँगको समन्वय	१	२
जम्मा		२५	५०

खण्ड 'ख'

विषयगत परीक्षा (Subjective Test)

तह: बाल विकास

पूर्णाङ्क : ५०

उत्तीर्णाङ्क २०

समय: २ घण्टा

क्र. सं.	एकाइ	विषयक्षेत्र	प्रश्न सङ्ख्या	अङ्कभार
१	बाल मनोविज्ञान र समावेशी कक्षा	- बालविकासको अवधारणा, महत्त्व र आवश्यकता (विशेष गरी प्रारम्भिक वर्षहरू ०-८ वर्ष र ४-५ वर्ष) - बाल मनोविज्ञानका आधारभूत सिद्धान्त - शारीरिक, मानसिक, सामाजिक र संवेगात्मक विकासका चरणहरू - बाल अधिकार, बाल संरक्षण र समावेशी शिक्षा (Inclusive Education) को अवधारणा - विशेष आवश्यकता भएका बालबालिकाको व्यवस्थापन	२	२x५=१०
२	पाठ्यक्रम र दैनिक कार्यतालिका	- प्रारम्भिक बालविकास र शिक्षाको पाठ्यक्रम (२०७७ परिमार्जन २०८२) को ढाँचा र उद्देश्य - विकासका ५ क्षेत्रहरू: (शारीरिक विकास, सामाजिक/संवेगात्मक विकास, भाषा तथा सञ्चार विकास, बौद्धिक / ज्ञानात्मक विकास, रचनात्मक / सौन्दर्यात्मक विकास) - पूर्व-गणित, पूर्व-पठन र पूर्व-लेखन सिपहरू - दैनिक कार्यतालिकाका ६ चरणहरू (स्वागत, सामूहिक समय, रुचि कुना, बाहिरी खेल, खाजा समय, समीक्षा समय)	२	२x५=१०

क्र. सं.	एकाइ	विषयक्षेत्र	प्रश्न सङ्ख्या	अङ्कभार
		पाठ्यक्रम अनुसार दैनिक कार्यतालिका (Daily Routine) र दैनिक पाठ योजना निर्माण		
३	शिक्षण विधि र सिकाइ वातावरण	- खेलमा आधारित शिक्षण विधि: (स्वतन्त्र खेल र निर्देशित खेल) - कथा वाचन, गीत/कविता, नाटक/अभिनय (Role Play) र कठपुतली प्रविधि - बालमैत्री र सुरक्षित कक्षाकोठा व्यवस्थापन ६ वटा रुचि कुना (भाषा कुना, गणित कुना, निर्माण/ब्लक कुना, अभिनय कुना, कला कुना र प्रकृति/विज्ञान कुना)	२	२x५=१०
४	सिकाइ सामग्री निर्माण र प्रविधि	- स्थानीय स्तरमा उपलब्ध बिना लागत र कम लागतका (No-cost & Low-cost) सामग्रीको सङ्कलन र निर्माण - भित्रि (Indoor) र बाहिरी (Outdoor) खेल सामग्रीको प्रयोग र सुरक्षा मापदण्ड - दृश्य-श्रव्य (Audio-Visual) सामग्रीको प्रयोग	२	२x५=१०
५	मूल्याङ्कन र अभिलेखीकरण	- निरन्तर अवलोकन र मूल्याङ्कन - मूल्याङ्कनका साधनहरू: पोर्टफोलियो (Portfolio), चेकलिस्ट (Checklist), घटना वृत्त अभिलेख (Anecdotal Record) - बालबालिकाको व्यक्तिगत प्रगति प्रतिवेदन तयारी र अभिभावक परामर्श - बाल पोषण, बाल स्वास्थ्य, प्राथमिक उपचार, व्यक्तिगत सरसफाइ र अभिभावकसँग सहकार्य	२	२x५=१०
जम्मा			१०	५०

विद्यालय सहयोगी छनौटको पाठ्यक्रम, २०८३

गाउँ कार्यपालिकाको बैठकबाट स्वीकृत मिति : २०८३।०५।२६

लिखित परीक्षा योजना

विषयक्षेत्र	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	प्रश्न संख्या	अङ्कभार	परीक्षा प्रणाली	समय
लिखित परीक्षा	६०	३०	३०	३०*२=६०	वस्तुगत बहुवैकल्पिक	४५ मिनेट

अन्तर्वार्ता, शैक्षिक योग्यता र स्थानीय बासिन्दा वाफतको अङ्क

क्र.सं.	विवरण	अङ्क	कैफियत
१	अन्तर्वार्ता	२०	अन्तर्वार्ताको अङ्क दिँदा कुनै उम्मेदवारलाई ७०% भन्दा बढी र ३५% भन्दा कम दिनुपर्ने भएमा स्पष्ट कारण खुलाउनु पर्नेछ ।
२	शैक्षिक योग्यता	१०	शैक्षिक योग्यता वापत सेवा प्रवेशका लागि तोकिएको न्यूनतम शैक्षिक योग्यताको प्रथम श्रेणी भए ८ अङ्क र द्वितीय श्रेणी भए ५ अङ्क र सेवा प्रवेशका लागि तोकिएको शैक्षिक योग्यता भन्दा एक तह माथिल्लो शैक्षिक योग्यताको प्रथम श्रेणी भए २ अङ्क र द्वितीय श्रेणी भए १ अङ्क दिइनेछ ।
३	स्थानीय	१०	उम्मेदवार सम्बन्धित वडाको स्थायी बासिन्दा भए एकमुष्ट १० अंक र सम्बन्धित स्थानीय तहको अन्य वडाको स्थायी बासिन्दा भए ५ अंक प्रदान गरिनेछ ।

द्रष्टव्य :

- वस्तुगत बहुवैकल्पिक परीक्षाका लागि ४५ मिनेट समय निर्धारण गरिएको छ ।
- वस्तुगत/बहुवैकल्पिक प्रश्नहरूको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक उत्तर वापत २०% प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा अङ्क कट्टा गरिने छैन ।
- यस पाठ्यक्रम अन्तर्गतका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानुन (ऐन, नियम) तथा नीतिहरू परीक्षाको मितिभन्दा ३ महिना अगाडी संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाइएका वा थप गरी कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- लिखित परीक्षा वस्तुगत बहुवैकल्पिक प्रणालीमा मात्र सञ्चालन गरिनेछ । वस्तुगत बहुवैकल्पिक परीक्षामा प्राप्त गरेको प्राप्ताङ्कका आधारमा उत्तीर्ण उम्मेदवारहरूलाई नियमानुसार अन्तर्वार्ताका लागि छनोट गरिनेछ ।
- यो पाठ्यक्रम स्वीकृत मितिदेखि लागू हुनेछ ।

पाठ्यक्रमको क्षेत्र र अङ्क विभाजन तालिका

क्र. सं.	पाठ्यक्रमको क्षेत्र	प्रश्न संख्या	अङ्क
भाषिक सिप परीक्षण			
१	नाम, सर्वनाम, क्रियापद, विशेषण, करण, अकरण, लिङ्ग परिवर्तन सम्बन्धी सामान्य जानकारी	२	४
२	शब्दार्थ	२	४
३	वाक्यमा प्रयोग	१	२
४	विपरीतार्थक शब्द	२	४
५	शुद्ध लेखन	२	४
आधारभूत गणितीय सिप परीक्षण			
६	सरलीकरण (जोड, घटाउ, गुणन, भागको प्रयोग)	२	४
७	गणितीय शाब्दिक समस्या (जोड, घटाउ, गुणन र भागको प्रयोग गरेर हल गर्न मिल्ने सामान्य किसिमको)	२	४
८	जोड (ठाडो/तेस्रो ३ अङ्क सम्मको)	१	२
९	घटाउ (ठाडो/तेस्रो ३ अङ्क सम्मको)	१	२
१०	गुणन (३ अङ्क सम्मको)	१	२
११	भाग (३ अङ्क सम्मको)	१	२
सामान्य ज्ञान तथा समसामयिक विषय			
१२	नेपालको भूगोल (क्षेत्रफल, सिमाना, भौगोलिक र राजनीतिक विभाजन-संघ, प्रदेश र स्थानीय तह)	१	२
१३	नेपालका ऐतिहासिक, धार्मिक तथा पर्यटकीय महत्वका सम्पदाहरूको सामान्य जानकारी	१	२
१४	नेपालमा प्रमुख धर्म, भाषा, संस्कृति, जातजाती, जनसंख्या, आदि	१	२
१५	नेपालका महत्वपूर्ण शिखर, नदी, ताल, कुण्ड, पोखरी, भञ्ज्याङ, झरना, आदि	१	२
सेवा समूह सम्बन्धी विषय			
१६	विद्यालय सहयोगीको सेवा सर्त, काम, कर्तव्य, अधिकार र बिदा सम्बन्धी व्यवस्था	१	२
१७	विव्यसगठन, शिक्षक/विद्यालय कर्मचारी/विद्यार्थीको काम, कर्तव्य, अधिकार र आचार संहिता	१	२
१८	चिठ्ठीपत्र दर्ता, चलानी, अभिलेख व्यवस्थापन र फाइलिङ सम्बन्धी सामान्य जानकारी	१	२
१९	साधारण निवेदन दर्ता र आगन्तुक पुस्तिकामा नाम दर्ता	१	२
२०	सामान्य समय (घडी हेर्ने) र मिति/दिन सम्बन्धी जानकारी	१	२
२१	चिठ्ठीपत्र आदानप्रदान र सञ्चार	१	२
२२	कक्षाकोठा, शौचालय, विद्यालय परिसर सरसफाइ, फोहोरमैला व्यवस्थापन र वातावरण संरक्षण	१	२

२३	विद्यालयका भौतिक सम्पत्ति (बेन्च, टेबल, कम्प्युटर, झ्याल-ढोका आदि) को सुरक्षा र रेखदेख	१	२
२४	अभिभावक, शिक्षक र अतिथिहरूसँग गर्ने व्यवहार, सहयोग तथा शिष्टाचार	१	२
जम्मा		३०	६०

आज्ञाले
 राम बहादुर भण्डारी
 प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत